

KISTEFOS-MUSEET

ÅRSRAPPORT
2017

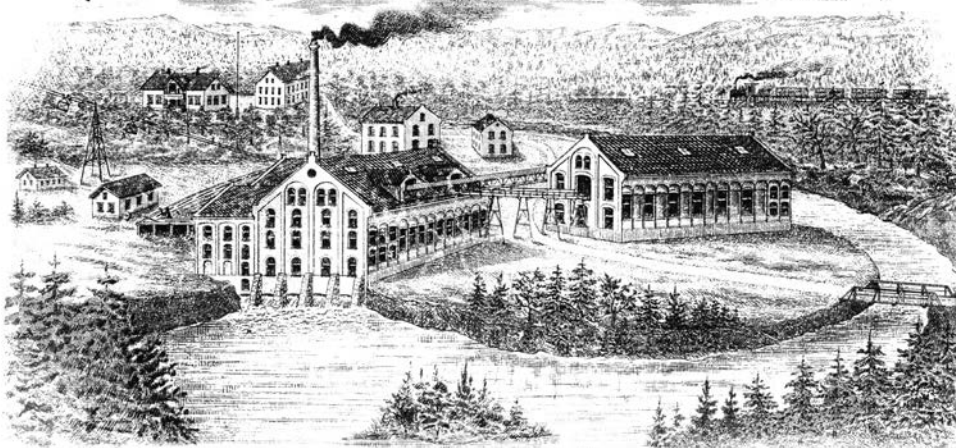
Stiftelsen Kistefos-Museet

STYRETS ÅRSBERETNING 2017

INNHold

1. KISTEFOS-MUSEET	3
2. SESONGEN 2017	4
3. ÅRETS SKULPTURER	5
4. SKULPTURPARKEN	7
5. ÅRETS KUNSTUTSTILLING	8
6. FAGLIG VIRKSOMHET	9
7. RIKSANTIKVAREN	10
8. BYGGEPROSJEKTER	12
9. FINANSIERING	13
10. STYRETS ÅRSBERETNING	14
11. RESULTATREGNSKAP FOR 2017	15
12. BALANSEREGNSKAP 2017	16
13. NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2017	18
14. REVISORS BERETNING	22

1. KISTEFOS-MUSEET

STIFTELSEN KISTEFOS-MUSEET ble etablert i 1996 av Christen Sveaas og Jevnaker kommune. Museets hovedoppgave er å ivareta og utvikle det som i dag i henhold til Riksantikvaren er et nasjonalt bevaringsverdig teknisk-industrielt kulturminne etter A/S Kistefos Træsliberis industrivirksomhet på Kistefoss.

Tremassefabrikken A/S Kistefos Træsliberi ble grunnlagt i 1889 av konsul Anders Sveaas (1840-1917). Fabrikken ble reist ved Randselven i løpet av ett år. Kraftstasjonene ved Kistefossen som også var eiet av selskapet, ga energi til fabrikken. Inntil 1955 produserte Kistefos Træsliberi tremasse som gikk til norsk og internasjonal papirindustri.

På 1900-tallet var det ca. 70 tremassefabrikker i Norge. I dag finner man det eneste bevarte anlegget ved Kistefos-Museet.

A/S Kistefos Træsliberi eier fabrikkbygningene og eiendommene på Kistefoss og har sammen med Riksantikvaren brukt betydelige midler på å få restaurert bygningene etter antikvariske retningslinjer. De 12 bygningene leies ut langsiktig til Kistefos-Museet for en symbolsk sum.

Museet omfatter “Levende fabrikk” og det gamle treliperiet fra 1891, en av verdens flotteste skulpturparker med samtidsskulpturer og kunsthall for årlige kunstutstillinger med fokus på samtidskunst.

Kistefos AS er hovedsponsor for Kistefos-Museet og bidro i 2017 med 5.500.000 kr. Alle støttespillere er viktige for at museet skal kunne utvikles og trekke til seg nye besøkende. Øvrige bidragsytere til driften var Oppland fylkeskommune, hjemkommunen Jevnaker, Sparebank 1 Ringerike Hadeland og Ringerike kommune. Riksantikvaren bidro i 2017 med en bevilgning på 1.268.291 kr til forvaltning, drift og vedlikehold av det gamle tresliperiet. Sparebankstiftelsen Ringerike, Stiftelsen Sat Sapienti og Anders Sveaas’ Almennyttige Fond har bidratt til realisering av prosjekter i det gamle tresliperiet, og Kistefos mottok 1.020.000 kr over statsbudsjettet.

Kistefos AS har bevilget 105.000.000 kr til det nye museumsbygget, Christen Sveaas har bevilget 15.000.000 kr og Sparebankstiftelsen Jevnaker Lunner Nittedal 15.000.000 kr.

Vi takker hjerteligst for all støtte i 2017!

2. SESONGEN 2017

Besøkstall

I sesongen 2017 hadde Kistefos-Museet totalt 34 419 (46 189) registrerte besøkende, hvorav 18 392 (10 813) var betalende gjester. Det ble i 2017 innført betalingsautomater ved inngangen både i sør og nord.

Åpningsdagen

Sesongåpningen 21. mai ble som vanlig godt besøkt med nesten 3 000 besøkende. Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner foretok den offisielle åpningen.

Arrangementer

16. august inviterte vår hovedsponsor Kistefos AS til et meget vellykket krepseleg for venner og forretningsforbindelser av Kistefos AS, AS Kistefos Træsliberi og Kistefos-Museet.

I forbindelse med årets utstilling Louise Bourgeois: *Human Nature: Doing, Undoing and Redoing*, ble det holdt et seminar på Kistefos-Museet 17. august. Etter to foredrag i administrasjonsbygget fikk alle deltakerne se utstillingen og stille spørsmål til foredragsholderne. Foredragene ble holdt av utstillingskurator Luise Faurschou og Nils Ohlsen, avdelingsdirektør for eldre og moderne kunst på Nasjonalmuseet. Det var 34 deltagere. Tilbakemeldingene var positive.

Seminar 17. August 2017, kurator Luise Faurschou og Dr. Nils Ohlsen. Foto: Kistefos-Museet.

Den 22. september 2017 ble det arrangert kveldsvandring i skulpturparken. Grunnet stor interesse og god påmelding ble det satt inn to guider som tok med hver sin gruppe på omvisning. Det var 54 betalende gjester på arrangementet. Kistefos-Museet fikk gode tilbakemeldinger fra deltagerne. Mange har gitt uttrykk for at de ønsker at dette arrangementet gjentas, både av de som var med den 22. september og av andre som ikke hadde mulighet til å delta ved denne anledningen.

Kveldsvandring i skulpturparken 22. september 2017. Foto: Kistefos-Museet.

Informasjon og markedsføring

Det ble i 2017 opprettet en ny 50% stilling som skal fokusere på markedsføring og informasjonsarbeidet.

Dette arbeidet har fungert godt, og har løftet museets informasjons- og markedsføringsarbeid betydelig. Kistefos-Museet har fått positive tilbakemeldinger angående større aktivitet fra museet både på hjemmeside, sosiale medier og presse.

3. ÅRETS SKULPTURER

The Ball, Ilya Kabakov, 2017

På åpningsdagen ble det avduket et stort nytt permanent kunstverk, *The Ball* av Ilya Kabakov. Skulpturen er stedsspesifikk og skapt spesielt for Kistefos-Museet.

Etter seks tiår som aktiv kunstner, først i det tidligere Sovjetunionen og dernest på Long Island i USA, har Ilya Kabakov med sine installasjoner og malerier markert seg som en sentral konseptkunstner. Gjennom kunsten observerer og reflekterer Kabakov rundt den menneskelige virkeligheten, ofte med utgangspunkt i minnene fra det gamle Sovjet, eller et annet utopisk og menneskeskapt prosjekt.

Felles for flere av disse politiske eller økonomiske fallerte systemene, er en sterk menneskelig visjon, gjennomføringsevne og overbevisning. I likhet med den greske kongen Sisyfos som for sine udåder, så vel som personlige overbevisninger, ble dømt til daglig å rulle en stor sten opp på et fjell. Men hver gang han var nær ved å lykkes mistet han grepet, steinen rullet ned og han måtte begynne om igjen.

Dette måtte han gjenta til evig tid.

Mens den greske myten har en lærdom og moral, og Kabakovs verk derfor kunne henspille på menneskets utilfredshet og hverdagens monotoni, oppleves kunstnerens nikk til fortellingen mer som en refleksjon over menneskets trang til å utforske, til å skape, til å erobre, og til å nå toppen. Sisyfos er ikke her alene, men hjelpes av flere gjennom samhold og lagarbeid. Således understreker kunstneren betydningen av det kollektive og det humane, fremfor det individuelle, der man strever etter å holde seg på toppen av livets fjell.

Installasjonen med sin plassering midt i naturen kan videre sees som en kommentar til menneskets relasjon til naturen. Mennesket har alltid søkt å kontrollere og overvinne naturkreftene, men gang på gang seirer naturen. Vendt mot syd blir ballen et symbol på solen i sin bane fra øst mot vest, der vi enten hjelper den opp eller holder den igjen på sin vei ned.

The Ball, Ilya Kabakov, 2017. Foto: Frédéric Boudin

Castor & Pollux, Tony Cragg, 2017

Med *Castor & Pollux* tar Cragg et nytt og radikalt steg i utviklingen av verksserien Rational Beings. Rå muskelkraft og dyrisk energi er bare noe av det man opplever i møtet med dette monumentale verket. Verksserien Rational Beings har frem til nå vært konsentrert om kunstnerens interesse for menneskesinnet. Imidlertid ser man her tydelig Craggs økende interesse for fysiologi og særlig menneskets fysikk. Skulpturen har en iboende potens og styrke med klare anatomiske referanser. Ved foten av skulpturen har Cragg delt formen i to biomorfiske «personer», som så forenes høyere oppe.

Castor og Pollux var i romersk mytologi to tvillinger med Leda som felles mor. Castor var menneskesønn av Tyndareos og Pollux guddommelig sønn av Zevs,

som forførte Leda forkledd som svane. Ved Castors død ba Pollux sin far om at broren skulle udødeliggjøres. Zevs innfridde sønnens ønske ved å forene de to brødrene på himmelhvelvingen, derav foreningen av to former til én i Craggs skulptur. Stjernebildet Tvillingene sies å representere Castor og Pollux.

Castor & Pollux er den første stedsspesifikke skulpturen av Cragg i skulpturparken, og er skapt spesielt for Kistefos-Museet. Christen Sveaas kommisjonerte skulpturen for seks år siden. Installasjonen ble avduket på Kistefos' krepseleg 16. august 2017.

Castor & Pollux, Tony Cragg, 2017. Foto: Frédéric Boudin

4. SKULPTURPARKEN

Christen Sveaas har ved utgangen av 2017 gitt i gave 10 skulpturer til en verdi av ca. 150.000.000 kr. Kistefos-Museets styre og administrasjon takker Christen Sveaas for denne verdifulle gaven.

Ved utgangen av 2017 var følgende skulpturer plassert på museumsområdet:

1. Ståle Kyllingstad, *Installasjon*, 1948
2. Nils Aas, *Consul Anders Sveaas 1840-1917*, 2001
3. Nicolaus Widerberg, *Tid*, 1995
4. Beate Juell, *Hingst*, 1999
5. Kristian Blystad, *Lekende hest*, 1993
6. Bjarne Melgaard, *Octopus*, 1997
7. Kjell Nupen, *Stille, stille*, 1994
8. Kjell Nupen, *Mediterraneo*, 1993/94
9. Edgar Ballo, *Blå tulipan*, 1993
10. Fernando Botero, *Stor torso/Kvinnetorso*, 1983
11. Tony Cragg, *Articulated Column*, 2001
12. Siri Bjerke, *Samuraiens ridedyr den tredje dagen*, 2001
13. Anne-Karin Furunes, *Christen Sveaas*, 2003
14. Olafur Eliasson, *Viewing machine*, 2001
15. Fabrizio Plessi, *Movimenti della Memoria*, 2005
16. Michael Elmgreen & Ingar Dragset, *Forgotten Babies # 2*, 2005
17. Marianne Heske, *Homage to Leo the Lion*, 2006
18. Shintaro Miyake, *Welcome to this Planet*, 2004
19. Kristin Günther, *Hesten*, 2006
20. Tony Cragg, *I'm Alive*, 2004
21. Tony Cragg, *Bent of Mind*, 2005
22. Petroc Sesti, *Energy/Matter/Space/Time*, 2006
23. Magne Furuholmen, *Hypnos Descending*, 2007
24. Michael Elmgreen & Ingar Dragset, *Warm Regards*, 2006
25. Anish Kapoor, *S-Curve*, 2006
26. Claes Oldenburg & Coosje van Bruggen, *Tumbling Tacks*, 2009
27. Thomas Bayle, *Sternmotor Hochamt*, 2010
28. Marc Quinn, *All of Nature Flows Through Us*, 2011
29. John Gerrard, *Pulp Press* (Kistefos) 2013
30. Fredrik Raddum, *Beast of the hedonic treadmill*, 2013
31. Fredrik Raddum, *Catastrophic Road Signs, Sun*, 1999
32. Per Inge Bjørlo, *Slektstrea, Genbanken*, 2013
33. Phillip King, *Free to Frolic*, 2015
34. Jeppe Hein, *Modified Social Benches Kistefos #1 #2 #3 #4 #5*, 2016
35. Jeppe Hein, *Veien til Stillhet*, 2016
36. A Kassen, *River Man*, 2016
37. Ilya Kabakov, *The Ball*, 2017
38. Tony Cragg, *Castor & Pollux*, 2017

5. ÅRETS KUNSTUTSTILLING

Årets utstiller i Kunsthallen har vært den fransk-amerikanske kunstneren Louise Bourgeois (25.12.1911 – 31.05.2010) med utstillingen *Human Nature: Doing, Undoing and Redoing*. Besøkende har i år fått en ekstraordinær mulighet for å stifte bekjentskap med en av det 20. århundredes viktigste kunstnere.

Utstillingen ble basert på Kistefos' særegne og frodige norske natur, som ble integrert i utstillingskonseptet. Naturen fungerer som et inspirerende perspektiv som de utstilte verkene ble sett gjennom. Det sentrale punktet i utstillingskonseptet var den menneskelige tilstanden som vi alle lever med. Tittelen *Human Nature: Doing, Undoing and Redoing* refererte til prosessene vi alle går gjennom når våre liv endrer seg og på ulike måter blir revet fra

hverandre - og reisen vi må gjennomgå for å vokse sammen igjen. Ofte da sterkere og mer robuste. Akkurat som rytmen til naturen, hvor ødeleggelse og amputasjon fører til gjenvekst og frodighet.

Vi kan alle kjenne igjen disse menneskelige tilstandene i naturen. Louise Bourgeois var fremragende til å reprodusere disse bildene i sin kunst. Utstillingen ble kuratert av Luise Faurshou, grunnlegger og direktør av Faurshou Art Resources, som samarbeidet tett med Louise Bourgeois' tidligere assistent og venn Jerry Gorovoy. Jerry er forvalter av Bourgeois sitt bo. Utstillingen viste verker som ikke før hadde vært utstilt i Norge. I tillegg ble det laget en gratis folder som besøkende kunne ta med seg, som inneholdt en kort tekst om utstillingen, bilder av verkene og sitater av Louise Bourgeois.

Louise Bourgeois *SPIDER COUPLE*, 2003.

Kistefos-Museet, Jevnaker, Norway, "Louise Bourgeois - Human Nature: Doing, Undoing, Redoing" (21.5.17-8.10.17)

Art © The Easton Foundation / BONO, Oslo 2017, Foto: Frédéric Boudin.

6. FAGLIG VIRKSOMHET

Prosjektet Levende Fabrikk og oppstarten av prosjektet Barneformidling i tresliperiet var hovedfokus i 2017.

I Levende Fabrikk ble barketromlene i Renseriet og kubbkløyveren i Kapphuset satt i drift.

Barketrommel

Barketromlene fjernet barken av kubbene som kom fra kappsaga i Kapphuset før de ble sendt videre til slipemaskinene via kubbtransportøren. Barketrommelen ble rengjort, jekket opp og innjustert. Nye opplagringer ble produsert og anlegget idriftsatt. Vannbasseng ble tettet og fylt med vann, og det ble lagt kubber inne i barketrommelen. Kubbene skaper kraftig lyd der de kastes rundt inne i trommelen, og gir et inntrykk av hvor høyt støynivå det måtte ha vært i Renseriet da tresliperiet var i drift.

Barketromlene. Foto: Kistefos-Museet.

Kubbkløyver

Kubbkløyveren delte de kraftigste kubbene, slik at de skulle passe inn i lommene på slipemaskinen. Kubbkløyveren ble rengjort, smurt opp, og det ble sjekket at bevegelige deler gikk fritt. Motor ble montert på kubbkløyveren.

Både barketrommelen og kubbkløyveren er sikret med glass, slik at det ikke er fare for skader for publikum.

Prosjektet gikk etter plan og budsjett. Kistefos-Museet takker alle bidragsyterne som gjør det mulig å realisere Levende Fabrikk.

Hamsterhjul

I tresliperiet ble det også bygget et hamsterhjul for barn, som et første steg i prosjektet Barneformidling. Målet er å gjøre tresliperiet mer innbydende og spennende med interaktive opplevelser, samtidig som det er en viss grad av læring involvert i elementene i prosjektet.

Rammeverk og bærende konstruksjon ble etablert, hjulet testkjørt, og noen korrigeringer med tanke på stivhet ble utført. Motor ble montert, og denne styres av en bevegelsessensor. Ved aktivitet i hjulet starter det å bevege seg, og en lyspære som tennes ved bevegelse i hjulet ble montert. Av sikkerhets-tiltak ble området med bevegelige deler ble glasset inn, og fallunderlag i og utenfor hjulet montert. Uavhengig kontroll av sikkerheten ble utført uten anmerkninger.

Hamsterhjulet illustrerer den direkte mekaniske energioverføringen som ble benyttet i tresliperiets tidligste historie, da det var den direkte kraften fra elven via driftsturbinen og reimverket som satte i gang maskinene i fabrikk. Når det gjelder hamsterhjulet, setter dette i gang et av de gamle reimhjulene i tresliperiet som via reimdrift tenner en lyspære.

Hamsterhjulet ble dekorert med en graffitidrage for å gjøre hjulet ekstra innbydende og spennende for barn. Hamsterhjulet ble svært godt mottatt av publikum og ble mye brukt.

Vi takker Sparebankstiftelsen Ringerike, Sat Sapienti og ASAF for økonomisk bistand for å få realisert prosjektene.

7. RIKSANTIKVAREN

Kistefos takker Riksantikvaren for tilskudd til forvaltning, drift og vedlikehold også i 2017.

Museet har i 2017 ansatt murer som i tråd med antikvariske restaureringsprinsipper skal vedlikeholde alle de gamle mursteinsbygningene.

Bilde viser revne i teglsteinsvegg i Renseriet.

Bildet viser skrapet og pusset vindusomramming, og kittet glass i vindusramme på Reperatørbolig.

Av utførte FDV-oppgaver kan det nevnes:

- Internkontroll brannvarsling i Nybruket og Tresliperiet er utført.
- Internkontroll alarmanlegg i Nybruket og Tresliperiet er utført.
- Internkontroll med termofotografering av el-anleggene i alle bygninger er utført.
- Reparasjon av røranlegg og skifte av stoppekran i kjeller reperatørbolig.
- Utført rutinemessig internkontroll på brannslukkerutstyr, nødutganger og rømningsveier.
- Reparert sokkel og montert kantlist på Platon på Fyrhuset.
- Reparasjon av vegger og kalking i 6 omganger av vegger tavlerom.
- Reparasjon og pussing av vegger i fabrikkhall og ved kubbsiloer, samt kalking i 6 omganger.
- Montering av kantlister for Platon på Mesna, Renseriet og store deler av Tresliperiet.
- Reparasjon og pussing av sprekker i grunnmur på Formannsbolig og Reperatørbolig.
- Reparasjon og pussing av sprekker i grunnmur kafébygg.
- Himling veranda Bestyrerbolig er reparert.
- Skifte av råteskadd skråstiver i bærekonstruksjonen ved Fabrikkhallen er utført.
- Knuste glass i dør ved laboratoriet er demontert, nye montert, og kittet/malt.
- Yttervinduer og omramming utvendig på formannsboligen er skrapet, slipt, grunnet og malt, glassene er kittet om og rammene malt.
- Takrenner er renset for løv, for å hindre frostskafer, samt montert siler i nedløp for å hindre løv og annet i nedløpene.
- Kurs for bruk av personløfter/lift for FDV-ansatte er gjennomført
- Reparasjon av store revner i innvendige vegger i Renseriet. Revnene ble pigget større, og armeringsjern ble montert. Muren ble pusset, og kalket i seks omganger.

Istandsettingsprosjekter

Kistefos-Museet fikk over ordinært tilskudd bevilget totalt kr 130.000 til tre istandsettingsprosjekter:

- Avfuktning av Arkivrommet.
- Rørfornyning avløp Bestyrerbolig
- Brannteknisk gjennomgang av bygningsmassen, med en brannteknisk rapport som resultat.

Alle prosjektene ble utført iht. plan og budsjett.

Kistefos-Museet ble i tillegg i juli bevilget kr 30 000 i ekstraordinært tilskudd til forprosjekt kjøkkenhage, som var en del av årets søknad. Prosjektet innebar å samle dokumentasjon på historisk bruk av kjøkkenhagen. Kistefos-Museet har ikke hatt kapasitet til utførelse av dette prosjektet og har søkt Riksantikvaren om overføring av tilskuddet til 2018.

Fredning

Riksantikvaren har fremmet forslag om fredning av bygningsmassen. Forslaget innebærer oppstart i 2018, med en planlagt ferdigstillelse i 2020.

Reguleringsplan

Reguleringsplan for området ble vedtatt i Ringerike og Jevnaker kommuner i juni. Planen gir rammebetingelser som vil være et viktig styringsverktøy for videre utvikling av Kistefos-Museet

Ifm. vedtatt reguleringsplan har Riksantikvaren og museet i fellesskap etablert en hensynssone rundt bygninger og anlegg, for at bygninger og anlegg bygget før 1955 ilegges spesielle hensyn.

Bildet viser gammel og ny opplagring for barketrommel.

8. BYGGEPROSJEKTER

Ny kunsthall i det nye museumsbygget

I nærmere seks år har museet i samarbeid med Bjarke Ingels Group planlagt den nye kunsthallen. Den nye kunsthallen "Twist" plasseres over Randselven og skal være ferdig juli 2019.

Prosjektet kan realiseres med gaver fra Christen Sveaas, Kistefos AS, Sparebankstiftelsen Jevnaker Lunner Nittedal samt gaveforsterkningsmidler. Nytt museumsbygg vil bli på 1000 m2 med 890 m2 utstillingslokaler, og vil fremstå som et meget spennende arkitektonisk bygg.

Kistefos-Museets styre vil takke alle som bidrar til realiseringen av dette flotte nye bygget.

Toalettbygg

Bjarke Ingels Group ble engasjert som arkitekter for prosjektet nytt toalettbygg. Byggeprosjektet startet i november 2017, og ferdigstilles til sesongåpning 27. mai 2018. Det blir et skulpturelt bygg med flott interiør. Styret takker Christen Sveaas som finansierer bygget.

Det nye flotte toalettbygget åpnes 27. mai 2018.

Den nye kunsthallen "Twist" plassert over Randselven.

9. FINANSIERING

I 2017 mottok museet tilskudd til drift og prosjekter fra:

Til drift:

• Kistefos AS	5.500.000 kr
• Riksantikvaren	1.268.291 kr
• Statstilskudd ved Kulturdepartementet	1.020.000 kr
• Jevnaker kommune	400.000 kr
• Oppland fylkeskommune	340.000 kr
• Sparebank1 Ringerike Hadeland	170.000 kr
• Ringerike Kommune	60.000 kr

Til prosjekter:

• Christen Sveaas	2.923.067 kr
• Anders Sveaas' Almennyttige Fond	382.300 kr
• Stiftelsen Sat Sapienti	300.000 kr
• Riksantikvaren	160.000 kr
• Sparebankstiftelsen Ringerike	150.000 kr

Annet:

• Gaveforsterkning	2.375.000 kr
--------------------	--------------

Vi takker våre sponsorer og samarbeidspartnere for viktige bidrag til drift og prosjekter.

Årets skulpturer:

Christen Sveaas har forært Kistefos-Museet årets skulpturer og betalt deres installasjon. Kistefos-Museet takker for dette uvurderlige bidraget til fortsatt utvikling av skulpturparken.

Stiftelsen
Sat Sapienti

Stiftelsen UNI

10. STYRETS ÅRSBERETNING

Virksomhetens art

Kistefos-Museet driver industrimuseum, skulpturpark og årlige kunstutstillinger organisert i ett konsolidert museum. Virksomheten holder til i Jevnaker Kommune.

Sykefravær

Sykefraværsprosenten i 2017 var 0,7 %.

Arbeidsmiljø

Det har ikke vært noen arbeidsuhell i 2017.

Ytre miljø

Museets drift medfører ubetydelig forurensning av det ytre miljø.

Likestilling

Museet hadde ved utgangen av 2017 åtte fast ansatte, hvorav fire kvinner og fire menn. Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling.

Gaveforsterkning

Kistefos-Museet søkte i 2017, med utgangspunkt i generøse gaver fra Sparebankstiftelsen Jevnaker Lunner Nittedal, Christen Sveaas og Kistefos AS, om gaveforsterkning fra Staten ved Kulturdepartementet. Kistefos-Museet har i alt mottatt kr 2.375.660 som blir et viktig bidrag til utvikling av museet.

Skulpturgaver

Skulpturgaver fra Christen Sveaas, er etter styrets beslutning innarbeidet i balanseregnskapet med kr 105.135.840 i 2017, og er en del av museets bundne egenkapital som pr. 31.12. beløper seg totalt kr 140.920.515 ekskl. stiftelseskapitalen. Skulpturene

som det foreligger deponiavtaler på er ikke bokført. Kistefos-Museet takker Christen Sveaas for generøse gaver til den stadig voksende skulpturparken.

Forskning

Kistefos-Museet driver forskning på AS Kistefos Træsliberi's tidligere og nyere historie. Styreprotokoller, årsmeldinger og fotografier fra starten til 1980-årene vil bli scannet og gjort tilgjengelig på museets nettsider etterhvert som arbeidet skri-der frem. Professor Gunnar Nerheim deltar aktivt sammen med museets stab i forskningsarbeidet. Forventes slutført våren 2019.

Årsresultat

Kistefos-Museet hadde i 2017 en total omsetning på kr 28.206.278 sammenlignet med kr 28.479.815 i 2016.

Totale driftskostnader var i 2017 kr 15.621.146 sammenliknet med kr 28.978.814 i 2016. Årsresultatet 2017 er kr 12.585.043 mot kr -566 801 i 2016.

Fortsatt drift

Styret kjenner ikke til forhold inntrådt etter regnskapsårets utgang som har betydning for stiftelsens stilling og resultat.

Styret mener at regnskapet gir et rettviseende bilde av stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

I samsvar med regnskapsloven bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Jevnaker 5. april 2018

Erik Wahlstrøm
Styreleder

Christen Sveaas
Styrets nestformann

Allis Helleland

Peter Oscar Munthe-Kaas

Jan Vibe Gregersen

Gunnar Nerheim

Berit Brørby

Egil Eide
Museumsdirektør

11. RESULTATREGNSKAP FOR 2017

	Note	2017	2016
Salgsinntekt	2	2 133 487	1 474 344
Annen driftsinntekt	2	26 072 791	27 005 471
Sum driftsinntekter		28 206 278	28 479 815
Varekostnad		-460 486	-1 330 341
Lønnskostnad	3	-4 395 922	-4 287 842
Avskrivning på varige driftsmidler	4	-83 200	-100 000
Annen driftskostnad	7	-10 681 537	-23 260 631
Sum driftskostnader		-15 621 146	-28 978 814
Driftsresultat		12 585 132	(498 999)
Annen renteinntekt		4 790	11 640
Annen finansinntekt		4 005	83 243
Annen finanskostnad		-8 885	-162 685
Resultat av finansposter		(90)	(67 802)
Årsresultat		12 585 043	(566 801)
Overføringer			
Overført til annen egenkapital		12 585 043	-566 801
Sum overføringer		12 585 043	-566 801

12. BALANSEREGNSKAP 2017

	Note	2017	2016
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Fast eiendom, tomter og bygninger	4	19 361 807	1 000
Kunstsamling og andre museumsgjenstander	4	142 168 205	37 032 365
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	202 000	267 000
Sum varige driftsmidler		<u>161 732 012</u>	<u>37 300 365</u>
Sum anleggsmidler		<u>161 732 012</u>	<u>37 300 365</u>
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		0	21 009
Andre fordringer		1 818 902	1 191 204
Sum fordringer		<u>1 818 902</u>	<u>1 212 213</u>
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5	<u>3 421 716</u>	<u>1 942 455</u>
Sum omløpsmidler		<u>5 240 618</u>	<u>3 154 668</u>
Sum eiendeler		<u>166 972 629</u>	<u>40 455 033</u>

	Note	2017	2016
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Stiftelseskapital	6	380 000	380 000
Annen innskutt egenkapital, bundet		140 920 515	35 784 675
Sum innskutt egenkapital		141 300 515	36 164 675
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		12 748 597	163 555
Sum opptjent egenkapital		12 748 597	163 555
Sum egenkapital		154 049 112	36 328 230
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		10 672 582	1 732 876
Skyldige offentlige avgifter		547 955	375 326
Annen kortsiktig gjeld		1 702 980	2 018 602
Sum kortsiktig gjeld		12 923 517	4 126 804
Sum gjeld		12 923 517	4 126 804
Sum egenkapital og gjeld		166 972 629	40 455 033

Jevnaker 5. april 2018

Erik Wahlstrøm
Styreleder

Christen Sveaas
Styrets nestformann

Allis Helleland

Peter Oscar Munthe-Kaas

Jan Vibe Gregersen

Gunnar Nerheim

Berit Brørby

Egil Eide
Museumsdirektør

13. NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2017

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER:

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser, god regnskapsskikk for små foretak og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Inntektsføring skjer på det tidspunkt tilsagn og midler er mottatt. Kostnader medtas i den perioden de påløper.

Stiftelsen er ikke skattepliktig for sin virksomhet.

Det er opprettet pliktig tjenestepensjonsordning for stiftelsens ansatte.

Varige driftsmidler som er anskaffet for egne midler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Det er tidligere foretatt ekstraordinære nedskrivninger av driftsmidler som inngår i Stiftelsens sliperisamling samt utstyr til diverse sikringstiltak som ansees å ha en virkelig verdi som er betydelig lavere enn anskaffelsesverdi. Denne lavere verdi ansees ikke å være forbigående.

I 2016 og 2017 er skulpturer, som er gitt i gave eller kjøpt med tilskudd, balanseført i stiftelsens regnskap. Skulpturene er balanseført til opprinnelig kostpris. Dette er en prinsippendring og er ført direkte mot stiftelsens egenkapital. I henhold til god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner og behandlingen av bevaringsverdige eiendeler foretas det ikke avskrivninger.

Kostnader i forbindelse med nytt museumsbygg er aktivert i balansen. I henhold til god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner og behandlingen av bevaringsverdige eiendeler foretas det ikke avskrivninger. Tilskuddene til nytt museumsbygg inntektsføres i sin helhet i regnskapet når stiftelsen får en juridisk rettighet til tilskuddet. Som følge av dette fremstår det i regnskapet som om museet har et betydelig overskudd de årene nytt museumsbygg er under oppføring (2017-2019).

NOTE 2 – INNTEKTER:**Spesifikasjon av andre driftsinntekter:**

	2017	2016
Kistefos AS	11.550.000	16.261.274
Christen Sveaas	2.923.067	7.697.537
- hvorav tilskudd ført direkte mot installasjonskostnad skulptur		-7.279.537
Sparebankstiftelsen Jevnaker/Lunner	5.136.364	5.000.000
Kulturdepartementet, gaveforsterkning	2.375.000	3.225.699
Kulturdepartementet, driftstilskudd	1.020.000	1.000.000
Riksantikvaren	1.379.997	997.649
Jevnaker kommune, driftstilskudd	400.000	375.000
ASAF	382.300	0
Oppland fylkeskommune, driftstilskudd	340.000	300.000
Sat Sapienti	300.000	0
Sparebankstiftelsen Ringerike	150.000	0
Sparebank 1 Ringerike Hadeland	136.000	136.000
Stiftelsen Fritt Ord	100.000	0
Ringerike kommune, driftstilskudd	60.000	50.000
Royal Norwegian Consulat	22.000	0
AS Kistefos Træsliberi	0	211.119
Periodisering av tilskudd mellom år	-201.937	0
Sum andre driftsinntekter	26.072.791	27.005.471

2017: Kr 5.000.000 av beløpet fra Sparebankstiftelsen Jevnaker/Lunner/Nittedal gjelder gavetilskudd til nytt museumsbygg. Resterende beløp gjelder mottatt tilskudd til gratisbilletter lokalbefolkning.

Kr 6.050.000 av beløpet fra Kistefos AS gjelder gavetilskudd til nytt museumsbygg og kr 5.500.000 gjelder sponsorbidrag til drift av museet. Kr 2.923.067 gjelder gavetilskudd fra Christen Sveaas til skulpturinstallasjoner. Kr 1.750.000 av mottatt gaveforsterkning er relatert til nytt museumsbygg. Totalt gavetilskudd til nytt museumsbygg utgjør kr 12.800.000 i 2017.

Note 2 er litt endret i 2017 pga. endret inntektsføring og er ikke direkte sammenlignbar med 2016.

NOTE 3 – LØNNKOSTNADER ETC.

Lønnskostnader består av følgende poster:

	2017	2016
Lønnskostnader	5.698.780	4.096.777
Arbeidsgiveravgift	844.043	609.138
Styrehonorar	84.000	70.000
Andre ytelser	147.488	134.621
Egen lønn belastet Prosjekt støttet av Riksantikvaren	- 1.000.345	- 622.694
Egen lønn belastet Prosjekt nytt museumsbygg	- 1.378.044	0
Sum lønnskostnader	4.395.922	4.287.842
Antall utførte årsverk	10	8
Godtgjørelse til museumsdirektør:		
Lønn	635.302	704.780
Verdi av annen godtgjørelse	4.654	4.651
Sum godtgjørelse	639.956	709.431

Til revisor er kostnadsført kr. 37.670 (eks.mva) i 2017 mot kr. 39.717 (eks.mva) i 2016.

NOTE 4 – SPESIFIKASJON AV VARIGE DRIFTSMIDLER:

	Nytt museums- bygg	Parkerings- plass	Sliperi- samling	Arkiv
Anskaffelseskost 1.1.2017		380.855	670.911	190.530
Tilgang i året	19.360.807			
Avgang i året				
Anskaffelseskost 31.12.2017	19.360.807	380.855	670.911	190.530
Akk. avskrivninger 1.1.2017		379.855		80.530
Årets avskrivninger				5.000
Akk. nedskrivninger 1.1.2017			620.911	
Årets nedskrivninger				
Verdi i balansen 31.12.2017	19.360.807	1.000	50.000	105.000

	Maleri- samling	Museums- gjenstander	Mask./bil inventar	Skulpturer	TOTALT
Anskaffelseskost 1.1.2017	947.690	415.000	3.217.418	35.784.675	41.607.079
Tilgang i året			18.200	105.135.840	124.514.847
Avgang i året					
Anskaffelseskost 31.12.2017	947.690	415.000	3.235.618	140.920.515	166.121.926
Akk. avskrivninger 1.1.2017			1.882.668		2.343.053
Årets avskrivninger			78.200		83.200
Akk. nedskrivninger 1.1.2017		115.000	1.227.750		1.963.661
Årets nedskrivninger					
Verdi i balansen 31.12.2017	947.690	300.000	47.000	140.920.515	161.732.012

NOTE 5 – BANKINNSKUDD:

Av bankinnskuddet representerer kr. 242.280 skattetrekk fra de ansatte.

NOTE 6 – EGENKAPITAL:

Stiftelsens grunnkapital på kr. 380.000 er skutt inn av:

Christen Sveaas	300.000
Jevnaker Kommune	50.000
Ringerike Kommune	30.000
	<u>380.000</u>

NOTE 7 – SPESIFIKASJON AV ANDRE DRIFTSKOSTNADER:

	<u>2017</u>
Rep. og vedl.hold, bygninger, se under	1.563.529
Rep. og vedlikehold, øvrig	90.624
Kostnader skulpturer, utplassering	3.559.815
Kostnader skulpturer, øvrig	343.941
Kunstutstilling	1.786.297
Levende fabrikk	711.807
Honorarer og fremmede tjenester	336.394
Forsikringer	170.594
Kostnader tilknyttet åpningen	407.933
Kontor, data og porto	408.781
Leie av lokaler/eiendom	208.125
Strøm, varme	260.008
Markedsføring	171.517
Andre driftskostnader	662.172
Sum driftskostnader	<u>10.681.537</u>

Rehabilitering, Rep. og vedlikehold, bygninger på kr.1.432.616 (Kr.997.649 i 2016) er finansiert av tilskudd til Forvaltning, drift og vedlikehold og tilskudd til istandsettingstiltak som er mottatt og inntektsført fra Riksantikvaren. Se note 2.

Spesifikasjonen i note 7 er endret i 2017 og er ikke direkte sammenlignbar med fjorårstallene. Tallene for 2016 er derfor utelatt.

14. REVISORS BERETNING

NILSONS REVISJONSKONTOR A/S

Storgt. 69
Bankforbindelse:
Etnedal Sparebank
2140.04.01648
Revisor nr. 988 913 081

Postboks 117
2882 Dokka
Telefon 61 11 25 70
Telefax 61 11 19 74
post@nilsonsrevisjon.no

Medlem i Den norske revisorforening
Autorisert regnskapsførerselskap

UAVHENGIG REVISORS BERETNING
Til styret i Stiftelsen Kistefos Museet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Kistefos Museet' årsregnskap som viser et overskudd på kr 12 585 043. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

DOKKA, 5. april 2018

Nilsons Revisjonskontor AS

Bård Axel Nilson
Statsautorisert revisor

Kistefos-Museet
Samsmoveien 41
N - 3520 Jevnaker
Tel: +47 61 31 03 83
www.kistefos.museum.no